

ทัศนคติ และความพร้อม การเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน
ของประชาชน พื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
Public's Attitude and Readiness in Entering Labor Market within the
ASEAN Community: Phanomsarakham District, Chachoengsao Province

รัชดาพร ใจสว่าง และ ดนัย ปัตตพงษ์

Ratchadaporn Jaisawang and Danai Pattaphongse

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเนชั่น

Master of Business Administration Program, Nation University

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ทัศนคติของประชากร พื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (2) ความพร้อมของประชากร ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ (3) ทัศนคติและความพร้อมของประชากรจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ประชากรได้แก่ประชาชนในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา (สถิติกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 68,860 คน) กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างประชาชนจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติเชิงอนุมาน (ประกอบด้วย t-test, F-test) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด และมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 5,001-15,00 บาท ต่อเดือน อาศัยอยู่ในตำบลพนมสารคาม มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีการศึกษาอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษา หรือ อาชีวศึกษา ในส่วนของทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วย ในส่วนของความพร้อมเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความพร้อมเพียงพอ ในส่วนของการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ/รายได้/อาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันในบางประเด็น ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ/รายได้ /อาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นในความพร้อมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันในบางประเด็น

คำสำคัญ: ตลาดแรงงาน, ประชาคมอาเซียน, ความพร้อม, ทัศนคติ

Abstract

The objectives of this survey research were to study (1) the attitude of people living in Phanomsarakham district, Chachoengsao province on ASEAN community (2) their readiness on the advent of ASEAN community (3) their attitude and opinion on readiness based upon their personal factors. Population were people living in Panomsarkham district, Chachoengsao province (68,860 persons according to statistics issued by Department of Public Administration, Ministry of Interior). Samples included 400 persons. Statistics used in the study included descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation) and inferential statistics (t-test, F-test).

Outcome of the study revealed that the majority of respondents were female, single, 26-35 years of age, secondary-school or vocational school graduates, working for hire with monthly income between 5,001-15,00 baht. Study of their attitude showed that the majority of them positively agreed with the issues raised. Study of their readiness showed that, overall, the score was moderate. Study of their attitude based upon personal factors showed that respondents with different age, income/occupation did differ in their attitude on some aspects. Similarly, study of their opinion on readiness based upon personal factors indicated that respondents with different age/income/occupation did differ in their opinion on readiness in some aspects.

Keywords: labor market, Asian economic community, readiness, attitude

บทนำ

การเปิดเสรีอาเซียน โดยเฉพาะการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community--AEC) ในปี พ.ศ. 2558 นั้น ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับกับผลกระทบจากการเปิดเสรีต่าง ๆ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ จำเป็นต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น และปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน คือการสร้างความเข้มแข็งให้แก่แรงงานไทย เพราะเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

การศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนดในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก (three pillars of ASEAN community) ซึ่งประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community--APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community--AEC) และประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community --ASCC) อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประชากรไทยทุกคนจำเป็นที่จะต้องมีความตระหนักรู้และมีความพร้อมในการกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่สอดคล้องกับนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งสร้างคนไทยยุคใหม่ให้มีความรู้ความดี และสามารถอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งหมายรวมถึงการที่คนไทยมีความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนที่สามารถแข่งขันได้และอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านอย่างสันติสุข ตลอดจนเป็นต้นแบบการดำเนินการเพื่อขยายผลความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆ ในภูมิภาคเดียวกันอีกด้วย (ชิดชนก ทองไทย, 2556)

ประชากรในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งแม้เป็นอำเภอเล็กๆ แต่ก็เป็นอำเภอที่มีหลายตำบล ซึ่งมีธุรกิจหลากหลายประเภท และประชากรส่วนใหญ่ที่ทำงานอยู่นานนี้ต้องมีส่วนร่วมไม่มากก็น้อยในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องรับรู้ ทำความเข้าใจ มีการเตรียมการ มีการปรับตัว ปรับทัศนคติให้พร้อม ประเด็นที่ประชากรควรต้องเตรียมตนเองเพื่อให้ตนเองมีความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ในอนาคตเช่นการให้ความสนใจและตระหนักผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมตัวของประเทศต่างๆ สู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในเชิงประโยชน์ที่ได้รับ และข้อควรระวัง ดังนั้นการติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะนำไปสู่ความเท่าทัน มีการเตรียมการเพื่อการปรับตัว มิใช่รอให้ผลเกิดขึ้นก่อนจึงค่อยปรับตัว ซึ่งอาจจะทำให้ไม่ทันต่อการเรียนรู้ในยุคใหม่ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์ การเรียนควรเป็นไปเพื่อสะสมความรู้และประสบการณ์ รู้จักที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มในตนเองทำให้ตนเป็นคนมีศักยภาพรอบด้าน (ทั้งทางการเรียนรู้ การ

เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ การสื่อสารการมีวินัยในตนเอง การมีภาวะผู้นำ ฯลฯ) เพราะคู่แข่งในอนาคตมิใช่คนไทยด้วยกันเท่านั้นแต่เป็นคนต่างชาติต่างวัฒนธรรมที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แนวคิดที่ควรส่งเสริมสร้างในตนเอง คือทำให้ตนเองสามารถทำงานได้ทั่วอาเซียน นอกจากนี้การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียน สอนเราว่าเราต้องมินิสัยเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะสังคมแห่งอนาคตเป็นสังคมใหม่ที่เรายังไม่เคยชิน มีความแตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา ความรู้เพื่อการดำรงตนให้อยู่รอด และอยู่อย่างมีความสุขเป็นสิ่งที่เราต้องแสวงหา

จากที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องทัศนคติ และความพร้อม การเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียนของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชากร ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของประชากร ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติ และความพร้อมของประชากรจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

อาเซียน (ASEAN) เป็นการรวมตัวกันของ 10 ประเทศ ในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วย ความร่วมมืออาเซียนเห็นชอบ ให้จัดตั้ง ประชาคมอาเซียน (ASEAN community) เพื่อเป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามข้อตกลงจะมีการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) เมื่อมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว จะมีการเปิดกว้างให้ประชาชนในแต่ละประเทศสามารถเข้าไปทำงานในประเทศอื่นๆ ในประชาคมอาเซียนได้อย่างเสรี เสมือนดังเป็นประเทศเดียวกันซึ่งจะมีผลกระทบต่อ

การประกอบอาชีพและการมีงานทำของคนไทย

ความหมายของทัศนคติ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2538, น. 237) ได้ให้ความหมายของ คำว่าทัศนคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อนันต์ชัย คงจันทร์ (2545, น. 46-70) ได้ให้ความหมายของคำว่า ทัศนคติ หมายถึงความเห็นในลักษณะการประเมินเชิงบวกหรือลบเป็นการสะท้อนความรู้สึกของบุคคลในเรื่องความพอใจหรือไม่พอใจ ความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่องาน บุคคล วัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่ง ทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม

ในงานวิจัยนี้ ทัศนคติหมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อรวมถึงความรู้สึกชอบไม่ชอบที่มีต่อกิจกรรมหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในลักษณะที่สนับสนุนหรือไม่สนับสนุน

ความหมายของความพร้อม (readiness) กู๊ด (Good, 1973, p. 472) ได้ให้ความหมายของความพร้อมไว้ว่าหมายถึง ความตั้งใจ ความต้องการ และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะ ประสบการณ์ อารมณ์ และจิตใจ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528, น. 220) กล่าวว่า ความพร้อมหมายถึง สภาพความสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางด้านการร่างกาย ได้แก่ วุฒิภาวะ (maturity) ซึ่งหมายถึง การเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะของร่างกาย ทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพอใจที่จะกระทำการต่างๆ

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (2530, น. 473) กล่าวว่า ความพร้อมหมายถึง ความสามารถที่บุคคลที่จะดำเนินกิจกรรมหนึ่งอย่างได้ผลดีในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ความพร้อมประกอบด้วย วุฒิภาวะทางกาย กับสภาพการณ์อื่นๆ เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ ประสบการณ์เดิม ความต้องการ สุขภาพจิต เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ ความพร้อมเป็นสภาวะของบุคคลที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บังเกิดผลด้วยความตั้งใจ และกระตือรือร้น ซึ่งเกิดจากวุฒิภาวะ ประสบการณ์ อารมณ์ และความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ

องค์ประกอบของความพร้อม ดาวันิง และ

แดคเกอร์เรย์ (Downing & Thackrey, 1971, pp. 14-15) ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมไว้ 4 กลุ่มดังนี้

1. องค์ประกอบทางกาย
2. องค์ประกอบทางสติปัญญา
3. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ
4. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอนำแนวคิดของธอร์นไดค์ (Thorndike, 1999) ที่อธิบายถึงความพร้อมว่า หมายถึง สภาพความพร้อม หรือความมีวุฒิภาวะ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ที่จะทำให้เกิดทักษะจากการเรียนรู้ มาใช้เป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน

ชิดชนก ทองไทย (2556) ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ และทัศนคติที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียนของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติในการทำงานที่ประกอบด้วย ด้านความเชื่อเกี่ยวกับงานในประชาคมอาเซียน ความรู้สึกที่มีต่อประชาคมอาเซียน และความตั้งใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก

ทัศนีย์ อัครพันธ์ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติและความพร้อมของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม เป็นการผสมผสานในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด

อรวรรณ สีลานิช (2554) ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน ผลงานวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปที่สื่อได้นำเสนอต่อสาธารณะอย่างสม่ำเสมอได้เป็นส่วนใหญ่ ในทางกลับกันกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถตอบคำ

ถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเชิงลึกของการเคลื่อนย้ายแรงงานและข้อตกลงที่อาเซียนได้จัดทำขึ้นเพื่อเตรียมสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในปี พ.ศ. 2558 ได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะเกี่ยวกับการปรับตัว และการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้ และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ในส่วนของทักษะที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

จิรารัตน์ โชคสุชาติ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: ความสำคัญและการเตรียมความพร้อมของไทย ผลงานวิจัยพบว่า ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมดังนี้

1. ควรมีการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไทยเพื่อใช้ประกอบการปรับตัวของภาคการผลิต
2. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เร่งเสริมสร้างความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างครบถ้วน
3. การเจรจาเพื่อทำความตกลงการค้าระหว่างประเทศ ควรให้ภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และกำหนดแนวทางเจรจามากขึ้น
4. ภาครัฐควรเร่งออกมาตรการหรือแผนรองรับผู้ประกอบการที่อาจได้รับผลทางลบอย่างเป็นรูปธรรม

อภิญา เลื่อนฉวี (2554) ทำการวิจัยเรื่อง เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียน: ผลกระทบอย่างไรต่อไทย ผลการศึกษาพบว่า การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะส่งผลดีที่เห็นได้ชัดต่อตลาดแรงงาน กล่าวคือ ตลาดแรงงานจะมีความยืดหยุ่นมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจทั่วโลกในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะผนวกเข้าหากัน แรงงานในแต่ละประเทศจะมีโอกาสเลือกทำงานในสถานที่หรือในประเทศที่มีโอกาสที่เขาจะสามารถแสดงศักยภาพได้สูงสุด และก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง ส่วนผลเสียอันเกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีนั้นก็คือ อุตสาหกรรมบาง

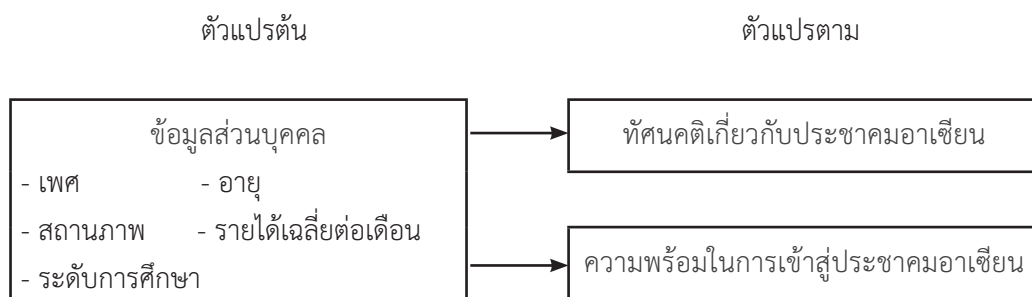
ประเภทอาจได้รับผลกระทบจากการไหลเข้าของแรงงานที่มาจากประเทศอื่นซึ่งเข้ามาแข่งขันในอีกประเทศหนึ่ง นายจ้างจะมีทางเลือกที่จะจ้างแรงงานของประชากรอาเซียนในประเทศใดประเทศหนึ่งที่มีค่าแรงถูกกว่า เกิดปัญหาการเหยียดเชื้อชาติตามมา อย่างไรก็ตาม เพื่อการเตรียมพร้อมในการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีที่จะมีขึ้นในอนาคต ภาครัฐควรเตรียมการดังนี้ (1) การพัฒนาศักยภาพ

และสมรรถนะผู้ใช้แรงงาน (2) การป้องกันสภาวะ “สมองไหล” (3) การบริหารจัดการภาครัฐ

สมมติฐานในการวิจัย

ประชากรที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต่างกันมีทัศนคติและความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นข้อ ๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนทั้งสิ้น 68,860 คนโดยแยกเป็นตำบล รวมทั้งสิ้น 8 ตำบล คือ ตำบลเกาะขนุน ตำบลบ้านซ่อง ตำบลพนมสารคาม ตำบลเมืองเก่า ตำบลหนองยาว ตำบลท่าถ่าน ตำบลหนองแห่น และตำบลเขาหินซ้อน (อำเภอพนมสารคาม , 2558)

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taro Yamane (Yamane. 1970, pp. 580-581) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 พบว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมไม่ต่ำกว่า 397 ราย ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกที่

จะสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย

ผู้วิจัยทำการเก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยในขั้นแรกทำการคัดเลือกตำบลในอำเภอที่จะมีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) คัดเลือก 4 ตำบลในอำเภอพนมสารคาม จากที่มีทั้งหมด 8 ตำบลจากนั้นทำการกำหนดโควตา (quota sampling) จำนวนตัวอย่างที่จะเก็บจากแต่ละตำบลจำนวน 100 ราย หลังจากนั้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (convenience sampling) ทำการเก็บตัวอย่างจากแต่ละตำบลจนครบโควตาที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บตัวอย่างโดยอาศัยผู้ช่วยสามท่าน โดยเลือกตลาดนัดหลักในท้องถิ่นของแต่ละตำบลที่มีการขายอาหารและสินค้าอื่น ๆ รวมอยู่ เวลาที่เก็บตัวอย่างเป็นช่วงเวลา 16.00 น. ถึง 18.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ชาว

บ้านทั้งชายและหญิงจะออกมาหาซื้ออาหารรับประทานและจับจ่ายซื้อของอุปโภคบริโภค การเก็บตัวอย่างจะกระทำในช่วงสองสัปดาห์ติดต่อกัน ในสัปดาห์แรกจะกำหนดให้เก็บแบบสอบถามได้สูงสุดไม่เกินตำบลละ 50 ราย ในสัปดาห์ที่สองก่อนทำการแจกแบบสอบถาม ได้มีการงดเว้นไม่แจกแบบสอบถามหากพบว่าได้เคยตอบแบบสอบถามในอาทิตย์แรกไปแล้ว สำหรับโควตาแบบสอบถามในอาทิตย์ที่สองจะมี 50 รายในแต่ละตำบล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยอาศัยการศึกษาทฤษฎี แนวความคิด สารนิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) ให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย จากนั้น นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนี IOC (Index of item objective congruence) จากนั้นนำมาแก้ไข และนำไปทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง จากนั้นทำการตรวจวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์คอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha) พบว่าเท่ากับ 0.915 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง และพร้อมจะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ประกอบด้วย independent sample t-test สำหรับหาความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม และ F-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) สำหรับหาความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการเข้าสู่อาเซียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน จำแนกตามอายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน และระดับการศึกษา

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี สถานภาพโสด มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 5,001 – 15,000 บาท ต่อเดือน มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีการศึกษาอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษา หรือ อาชีวศึกษา

ทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ตารางที่ 1) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.53-3.64) ตามด้วยระดับไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.36-3.49) ในส่วนของความพร้อมเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ตารางที่ 2) มีความพร้อมเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.29-2.42) ตามด้วยความพร้อมในด้านเทคโนโลยี ซึ่งอยู่ในระดับใช้งานได้ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67)

ตาราง 1

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการแข่งขันในการทำงานสูงสุด	3.64	.950	เห็นด้วย
2. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดเสรีในการเคลื่อนย้ายแรงงานในทุกๆ อาชีพ	3.63	.962	เห็นด้วย
3. ท่านสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้ เช่น การตรงต่อเวลา การมีความรับผิดชอบ และการมีความเคารพ สามารถยอมรับคำติเตียน	3.62	.934	เห็นด้วย
4. ประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบงานอย่างรวดเร็ว	3.57	.870	เห็นด้วย
5. ท่านสามารถเดินทางไปทำงานในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างเสรี	3.54	.928	เห็นด้วย
6. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคดีขึ้น	3.54	.928	เห็นด้วย
7. การทำงานกับแรงงานชาติอาเซียนเป็นงานที่น่าสนใจ	3.35	.978	เห็นด้วย
8. ท่านสามารถทำงานได้โดยอิสระในอาเซียน โดยไม่ต้องมีหัวหน้ามาควบคุม	3.49	1.860	ไม่แน่ใจ
9. ความหลากหลายของแรงงานจะทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงานมากขึ้น	3.48	.950	ไม่แน่ใจ
10. บริษัทที่ทำงานของท่านกำลังขยายตลาดไปสู่ระดับอาเซียน	3.46	.957	ไม่แน่ใจ
11. หากบริษัทส่งตัวท่านไปทำงานในประเทศแถบอาเซียน ท่านสามารถเดินทางได้โดยไม่ลังเล	3.43	.950	ไม่แน่ใจ
12. ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม ไม่เป็นอุปสรรคในการทำงาน	3.42	.990	ไม่แน่ใจ
13. ความหลากหลายของแรงงานไม่ยากต่อการควบคุมดูแลของหัวหน้างาน	3.36	.953	ไม่แน่ใจ
เฉลี่ยโดยรวม	3.51	1.022	เห็นด้วย

ตาราง 2

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	2.67	1.154	เพียงพอ
2. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม	2.42	1.216	เพียงพอ
3. หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2.36	1.216	เพียงพอ
4. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	2.34	1.172	เพียงพอ
5. หน่วยงานของท่านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	2.31	1.168	เพียงพอ
6. ความสามารถในการใช้ภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน	2.29	1.193	เพียงพอ
รวม	2.39	1.186	เพียงพอ

ตาราง 3

การเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ทัศนคติ	เพศ	อายุ	รายได้	อาชีพ	การศึกษา
	t	F	F	F	F
1. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคดีขึ้น	-.478	8.184*	3.952*	12.824*	43.008*
2. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการแข่งขันในการทำงานสูงสุด	-.572	10.840*	4.274*	14.726*	39.687*
3. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดเสรีในการเคลื่อนย้ายแรงงานในทุก ๆ อาชีพ	-.581	7.106*	6.9878	7.817*	39.753*
4. ท่านสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้	-.630	10.358*	4.045*	10.171*	27.675*
5. ท่านสามารถทำงานได้โดยอิสระในอาเซียน โดยไม่ต้องมีหัวหน้ามาควบคุม	.963	3.322*	.757	2.865*	7.117*
6. ท่านสามารถเดินทางไปทำงานในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างเสรี	-.539	11.665*	2.303	12.093*	20.737*
7. ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรมไม่เป็นอุปสรรคในการทำงาน	-.362	12.290*	6.440*	7.804*	34.940*
8. ความหลากหลายของแรงงานไม่ยากต่อการควบคุมดูแลของหัวหน้างาน	-.172	10.243*	3.964*	11.472*	15.001*

ตาราง 3 (ต่อ)

การเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ทัศนคติ	เพศ	อายุ	รายได้	อาชีพ	การศึกษา
	t	F	F	F	F
9. ความหลากหลายของแรงงานจะทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงานมากขึ้น	-1.496	7.754*	4.800*	9.034*	25.265*
10. ประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบงานอย่างรวดเร็ว	-1.737	9.319*	6.023*	6.352*	17.150*
11. บริษัทที่ทำงานของท่านกำลังขยายตลาดไปสู่ระดับอาเซียน	-1.807	10.174*	6.031*	12.082*	24.939*
12. หากบริษัทส่งท่านไปทำงานในประเทศแถบอาเซียน ท่านสามารถเดินทางได้โดยไม่ลังเล	-1.228	9.928*	4.830*	14.268*	17.766*
13. การทำงานกับแรงงานอาเซียนเป็นงานที่น่าสนใจ	-1.505	9.829*	5.595*	11.315*	24.113*

ในส่วนของการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ตารางที่ 3)พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันในทุกหัวข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้แตกต่าง

กันมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันเกือบทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นท่านสามารถทำงานได้อิสระในอาเซียนโดยไม่ต้องมีหัวหน้ามาควบคุม และประเด็นท่านสามารถเดินทางไปทำงานในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างเสรี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพและการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแตกต่างกันในทุกประเด็น

ตาราง 4

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน	เพศ	อายุ	รายได้	อาชีพ	การศึกษา
	t	F	F	F	F
1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	-1.626	13.313*	6.489*	12.320*	28.345*
2. ความสามารถในการใช้ภาษากลุ่มอาเซียน	-.837	12.282*	4.074*	13.695*	23.802*
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	-.004	27.464*	1.754	18.228*	29.682*
4. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม	-.984	17.517*	3.422*	14.252*	22.547*
5. หน่วยงานของท่านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	-1.697	18.535*	4.394*	17.638*	20.956*
6. หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	-1.985*	19.087*	4.431*	17.576*	20.231*

ในส่วนของการความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ตารางที่ 4) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในความพร้อมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน เกือบทุกด้านยกเว้นประเด็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพและการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันในทุกด้าน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับเห็นด้วย หรือมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชนก ทองไทย (2556) ที่พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับมาก หรือกับงานวิจัยของทัศนีย์ อัครพันธ์ (2555) ที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายของการศึกษานี้เป็นชาวบ้านทั่วไปที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ย่อมมีโอกาสน้อยที่จะได้เรียนรู้และเข้าใจการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ชิตชนก ทองไทย (2556) หรือที่ ทัศนีย์ อัครพันธ์ (2555) ทำการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ใกล้จะเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแรงงานในประชาคมอาเซียน จำต้องรับรู้และมีความกระตือรือร้นในสิ่งที่ใกล้ตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสู่ประชาคมที่จะเริ่มต้นตั้งแต่สิ้นปี 2558 เป็นต้นไป

ในทำนองเดียวกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ในระดับหนึ่ง (คะแนนเฉลี่ยมีค่าที่แสดงความพร้อมในระดับกลาง) ซึ่งมีความแตกต่างค่อนข้างมาก

จากผลการวิจัยของอรรธรณ สีสวานิช (2554) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 และ 3 ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเกี่ยวกับการปรับตัว และการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้ และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต นี้อย่างแสดงให้เห็นว่า ความพร้อมของประชากรไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่เท่าเทียมกันในทุกกลุ่ม หากเป็นกลุ่มชาวบ้านทั่วไปดังเช่นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ความพร้อมจะน้อยกว่ากลุ่มประชากรในเมืองหลวง หรือกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาค่อนข้างดี

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อสนับสนุนให้ประชากรไทยโดยทั่วไปมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาครัฐควร สนับสนุนท้องถิ่นชนบทให้รับรู้และเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยแต่ละตำบลควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ หรือจัดประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการรับมือกับแรงงานข้ามชาติที่จะเข้ามาทำงานในพื้นที่ได้อย่างเสรี รวมไปถึงการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนซึ่งนับวันจะมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2. ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารสามารถส่งต่อถึงกันโดยเทคโนโลยีข้อมูล (IT) ความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และเท่าทันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแรงงานที่จะเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน เทคโนโลยีข้อมูลทำให้รูปแบบการทำกิจกรรมทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป แรงงานที่สามารถฉกฉวยโอกาสโลดแล่นไปตามกระแสของเทคโนโลยีข้อมูล (riding the wave of IT technology) จะเป็นผู้ได้เปรียบในงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.67 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นรัฐบาล

ต้องหาทางผลักดันให้ประชากรโดยเฉพาะแรงงานไทยให้มีโอกาสเข้าสู่แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ผ่าน IT เสมอกันถ้วนหน้า เช่นผลักดันให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายเข้าสู่ทุกครัวเรือน สนับสนุนให้โรงเรียนทุกโรงเรียนให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้เรียนรู้ IT ตลอดจนการนำ IT มาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นค่าของความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีค่า 2.34 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับพอใช้หรือปานกลาง แต่การเข้าสู่ตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียน แรงงานไทยต้องมีทักษะในด้านภาษาอังกฤษในระดับสูงยิ่งเมื่อคำนึงถึงประเทศคู่แข่งบางประเทศ การมีภาษาราชการเป็นภาษาอังกฤษทำให้แรงงานจากประเทศเหล่านี้ไม่มีอุปสรรคในการเข้าไปทำงานในประเทศอื่น ซึ่งรวมถึงการเข้ามาแย่งงานบางอย่างจากแรงงานไทยด้วย รัฐบาล

และเอกชนไทยคงต้องหันกลับมาและพิจารณาว่า จะทำอย่างไรถึงจะผลักดันขับเคลื่อนให้คนไทยเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นและไฟที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน ตัวอย่างเช่นอาจมีเงื่อนไขบังคับว่าผู้เป็นครูสอนภาษาอังกฤษต้องมีคะแนน TOEFL , IELTS, TOEIC ไม่ต่ำกว่าระดับหนึ่งที่กำหนด และต้องผ่านการทดสอบสามปีครั้งดังนี้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาหัวข้อเดียวกันในจังหวัดอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นเสมือนหน้าต่างด้านที่จะต้องรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นก่อนที่อื่นๆ ทั้งหมด

References

- Akarapin, T. (2012). *Attitude and readiness of students at Rajapruk College related to participation in the labor market of ASEAN* (Research Report). Bangkok: Rajapruk College. (in Thai)
- Chachoengsao.go.th. (2015). *Population in Phanomsarakham district*. Retrieved from <http://www.chachoengsao.go.th/ccoprovince/index.php/2016-02-15-05-52-31> (in Thai)
- Chokesuchart, T. (1990). Asean community: Importance and Thais' readiness. *Huachiew Chalermprakit University Journal*, 14(27), 99-112. (in Thai)
- Downing, J., & Thackrey, D. (1971). *Reading readiness*. New York: University of London.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Kongchant, A. (2002). Modern values and attitudes. *Chulalongkorn Review* 14(54), 46-70. (in Thai)
- Larsuwong, K. (1985). *Education psychology*. Bangkok: Srinakarinwiroj University. (in Thai)
- Luenchawee, A. (2011). *Free labor movement in ASEAN: Its impact on Thailand international law*. Bangkok: Vinyachol. (in Thai)
- Office of the Royal Society. (2003). *Dictionary*. Bangkok: Aksorn Charoenthat. (in Thai)
- Saksri, K. (1987). *Psychological study*. Bangkok: Bamrungsarn. (in Thai)
- Thorndike, E. (1999). *Education psychology*. New York: Routledge.

Thongthai, C. (2013). *Awareness and attitude of graduate students at Srinakharinwirot University related to their readiness to enter the labor market in ASEAN community*. Independent study in Master of Business Administration, Srinakharinwirot University. (in Thai)

Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

